

Børnegudstjeneste

Skrevet af Administrator

Tirsdag, 30 September 2008 16:56

Ved sognepræst Ane LaBranche, Hyltebjerg

Skrevet til Diakoniens Dag 2009, kan genbruges til Diakoniens Dag 2017.

Ved en familiegudstjeneste på højmessens plads på diakonien dag vil jeg foreslå at man udover at tematisere diakonien i gudstjenesten også indbyder til fællesspisning bagefter. Det lyder så hult, hvis vi taler om fællesskab, og så går vi alle hjem efter en time. Jeg synes, billeder gør sig bedre end ord, at fortællinger gør sig bedre end prædik, at handling gør sig bedre end snak, når kristendommen skal forkyndes for børn.

Jeg følger ordningen for børnegudstjeneste på højmessens plads. Den findes i ritualbogen, og jeg kommer derfor ikke nærmere ind på køreplanen.

I stedet kommer jeg med forslag til inddragelse af børnene, prædiken/fortælling, nadver og salmer. For mange præster vil det være selvfølgeligheder, jeg kommer med, men forhåbentligt er der nogle, som kan bruge en ide eller to. Diakoniens dag er i år dagen før kyndelmisse, det er afspejlet i gudstjenesteforslaget. Mine forslag kan dermed også bruges som inspiration for en kyndelmissegudstjeneste for børn og familier. Lys og mørkesymbolikken taler til alle, og derfor synes jeg, man så tæt på Kyndelmisse skal tale om herlighedens lys, der også skinner ind i den ofte kolde og mørke februar.

Dagens tekst

Forklarelsen på bjerget er en gave af en tekst. Det er let at se scenariet for sig. Historien er god som den er, og kan derfor helt enkelt fortælles. Det samme gælder lektien om Moses på bjerget. Det er to fortællinger om de mægtige ting, der sker på Guds bjerg, og hvordan det har betydning for vores liv med hinanden. Med andre ord to fortællinger om hvordan højtiden skal lyse ind i hverdagen.

Man kan lave to genfortællinger, der spiller op mod hinanden. På lektiens plads er det historien om Moses på bjerget, og hvordan hans ansigt lyser, når han kommer ned fra bjerget, så han er nødt til at dække det til. Det skal også fortælles, hvad det er Moses kommer ned fra bjerget med. De ti bud er love, der skal give plads til næsten, og på den måde kan forstås som diakonale.

Dernæst kan man på evangelielæsning og prædikens plads

Klik og hent logo til web!
Alternativ: peg på
"Folder 2009"

genfortælle forklarelsen på bjerget. Her vil jeg i genfortællingen kigge til konteksten og kort fortælle om Peters bekendelse, og om hvordan Peter tager afstand fra Jesu tale om den forestående lidelse og død. Jesus går skarpt i rette med Peter og tager ham og to andre disciple med op på bjerget. På bjerget bekræfter Gud selv, hvad Peter bekendte, men Peter forstår stadig ikke og vil bygge hytter og blive på bjerget i lyset og højtiden. De går ned igen, som vi alle må, ud i hverdagen, hvor det første, de møder, er en mand, der beder Jesus om hjælp, så hans månesyge dreng kan blive helbredt.

Selvom Jesus er den ophøjede, så er han midt i blandt os og tager del i vores liv og hverdag, hjælper og tjener os. Ligesom disciplene fik lov at være sammen med Jesus på bjerget, sådan får vi også her i kirken lov at se ham som både Gud og menneske. Højtidens lys skinner også i hverdagen. Når vi i kirken hører om det største lys af alle, Guds herligheds lys, kan vi tage noget af lyset med os ud i den kolde februar og lade det lyse for os. Så ved vi, at Gud er hos os både på hverdage og til fest. Fordi vi har set og hørt om herligheden, kan vi få lys derfra og lade vores små lys skinne for hinanden på alle ugens almindelige dage. Som han tjener os, har vi mulighed for at tjene hinanden.

Krydderi på genfortællingerne

Er der mange børn under konfirmationsalderen til stede i kirken, vil jeg vælge at krydre genfortællingerne med nogle rekvisitter. Det behøves ikke være så stort og fint. I Peter Madsens Menneskesønnen er der dejlige billeder både til Peters bekendelse (med bjerget som baggrund) og til forklarelsen på bjerget. Samler man børnene om sig, når man genfortæller, er det jo enkelt at vise lidt billeder til fortællingen.

Selv har jeg fremstillet et bjerg i papmache, som på den ene side er en klippehule med en sten rullet for og på den anden side er et bjerg med en sti op af, på toppen er lavet tre små huller, så bjerget også kan være Golgata. Dette papmachebjerg vil jeg tage med og bruge som illustration af Guds bjerg både til fortællingen om Moses og til forklarelsen på bjerget. Til Moses historien kan lidt kristtjørn med en diodelygte gemt i være den brændende tornebusk, eller man kan alene fortælle om bjerget indhyllet i røg og ild. Til forklarelsen på bjerget vil jeg sikkert bruge både bjerg og pege på billederne i Menneskesønnen. Et lille fyrfadslys på bjergets top kan også være meget illustrativt.

Er der mange mindre børn, vil jeg lege lidt med dem. De skal op på bjerget og se herlighedens lys. I prædikestolen har jeg gemt en masse fyrfadslys, som børnene er oppe og finde. De skal komme ned til os andre med lysene, som vi tænder og sætter i fyrfadsstager,

men helst ikke på gulvet, brændt barn skyr lyset, og det er ikke det budskab, børnene skal gå hjem med! Det er en god opgave for konfirmander at være lysetændere.

Vi tænder altså små lys nede hos os i hverdagen, lysene kommer fra herligheden oppe på bjerget. Når gudstjenesten er ovre, får alle kirkegængere en stage med lys med hjem. Guds lys lyser dermed også hjemme hos os, vi kan også gå ud og lyse for andre.

(Fyrfadsstager plejer man at kunne få smidt i nakken i januar, når butikkerne skal have ryddet op efter jul. I Ikea sidste år stod der et bjerg (!) af dem til 1 kr. stykket)

Bønner, meddelelser og velsignelse

Anne Sophie Seidelins indgangs- og udgangsbønner til børnegudstjeneste synes jeg er enkle og gode og vil derfor bruge dem. Indledningskollekten vil jeg derimod lade bortfalde, som der gives mulighed for i ritualbogen.

I kirkebønnen skal man selvfølgelig lægge vægt på diakonien og bede for, at Guds lys og søndagens lys må skinne ind i hverdagen. Jeg vil stille mig ved de tændte fyrfads lys og bede kirkebønnen.

Kan man få børn, unge eller en anden i menigheden til at bede bønnerne, er det selvfølgelig at foretrække til en familiegudstjeneste.

Det vil også være oplagt under meddelelser at fortælle lidt nærmere om det, man samler ind til, som selvfølgelig på diakoniens dag har et diakonalt sigte og gerne lokalt.

Jeg har lagt mærke til, at hvis præsten løfter armene under velsignelsen, så gør børnene i kirken det samme. Det gør jeg nogen gange et nummer ud af og beder dem lyse som små lys for hinanden (som himmellys, skønt af de små!), når nu Guds stor lys lyses over os.

Nadver

Ritualbogens forslag til nadverbøn ved børnegudstjeneste på højmessens plads plejer jeg at bruge ved alle familiegudstjenester. En indledning forud for nadverliturgien, der knytter forkyndelsen i det forudgående sammen med nadveren, er en god mulighed for at forklare nadvermåltidet som et fællesskabsmåltid. Fællesskabet rækker udover vores egen kirke til alle nadverborde i verden, ja ud over tiden og lige ind i evigheden. Guds menighed er både ud over hele jorden og i himlen.

Det er oplagt at inddrage minikonfirmander, konfirmander eller andre børn til forud for gudstjenesten at bage brød eller oblater til brug ved nadveren. De kan også være med til at dække nadverbordet, gerne under salmen efter prædikenen, ligesom de sikkert gerne vil være med til at dele brød ud.

Salmer

Til familiegudstjenester synes jeg det er godt at begynde med en salme, som man er sikker på alle kan synge med på. I østen stiger solen op eller en anden af de kendte morgensalmer er altid et godt bud. Jeg vil selv bruge Lysets engel. Derudover er det svært at høre om forklarelsen på bjerget uden at synge Aastrups: Det var kun en drøm DDS 162.

Til nadver vil det med al den tale om lys og diakoni være oplagt med: Flammerne er mange lyset er et DDS 335.

Andre gode forslag fra salmebogen er: Himlene Herre fortælle din ære 392; Vi kommer Herre til dig ind 413; Alle mine kilder 441; Helligånden trindt på jord 298; Gådefuld er du vor Gud 22; Morgenstund har guld i mund 752; Du som ud af intet skabte 330; Skyerne gråne og løvet falder 733 – hvilken man også kan danse til; Du satte dig selv i de nederstes sted 260 og selvfølgelig Med strålekrans om tinde 161

Andre ideer til gudstjenesten

I stedet for to genfortællinger kan man evt. læse enten lektie, epistel eller evangelium op og så belyse teksten gennem en genfortælling af den anden tekst.

En rigtig god ide til prædiken med inddragelse af børnene findes i Elisabeth Bøtkjærs oplæg til sidste søndag efter Helligtrekonger i ”At prædike for børn.” Hendes ide er, at der i stedet for en prædiken kommer et kæmpestort brev fra Apostlen Peter. Med udgangspunkt i epistlen 2 Pet 1,16-18 genfortælles Peters oplevelse af forklarelsen på bjerget.

Er der dåb, er det jo oplagt at tale om dåbens fællesskab, som barnet nu bliver en del af og dermed knytte en dåbsfortælling til, som evt. erstatter den første læsning eller genfortælling om Moses, eller tale om pagten, som vi også får i dåben.

Vil man danse til Skyerne gråne 733, så stiller man sig på to lange rækker over for hinanden – der skal være plads i begge ender af rækkerne. Man går så fire skridt den ene vej, fire den anden, det

gentages og på 5. strofe ”Og dog bære blus vi med glæde” drejer man rundt om sig selv. Her skulle man så gerne stå overfor den samme som til at begynde med. Det kan dog blive et ret kaotisk projekt, hvis man er mange, og alle skal have deres salmebog i hånden. Måske kan man få børnene til at danse, mens de voksne synger.

Hvor meget eller hvor lidt man vælger at tage med er selvfølgelig et spørgsmål om eget temperament og hvilken menighed man står overfor.

Processioner med børn under præ- og postludium er altid populære – især blandt forældre og bedsteforældre. Her kunne børn bære lys ud.

Oversigt over gudstjenesten:

Præludium og indgangsbøn

Indgangssalme: Lysets engel går med glans DDS 747

Hilsen

Fortælling om Moses på bjerget

(evt. trosbekendelse)

Salme mellem genfortællingerne: Alle mine kilder DDS 441

Genfortælling af forklarelsen på bjerget

Leg, hvor børnene finder lys på bjerget og lysene tændes nede i kirken.

Kirkebøn

Salme efter prædikenen: Det var kun en drøm DDS 162.

Nadver

Nadversalme: Flammerne er mange lyset er et DDS 335

Bøn – velsignelse (alle lyser med)

Udgangssalme: Morgenstund har guld i mund DDS 752

Udgangsbøn – postludium evt. med procession af lys.

Det tredje sakramente

Jeg synes det er en god ide, at byde ind til frokost / fællesspisning efter gudstjenesten. Det sparer familierne for en masse besvær med sultne børn som de skal hjem og lave mad til. Børnene plejer også at se det som et stort plus at kunne løbe og lege og have det sjovt med hinanden også efter gudstjenesten.

Og her vil jeg gerne slå et slag for ”ingen tilmelding”. På samme måde som man ikke skal tilmelde sig en gudstjeneste, skal man selvfølgelig heller ikke tilmelde sig spisning i forlængelse af en gudstjeneste. Og en ting er sikker: Kun børnefamilier med overskud får tilmeldt sig i tide. På diakoniens dag skulle der jo helst også være plads til alle os, der altid er bagud.

De fleste kirker har erfaring for hvor mange der sædvanligvis kommer, læg lidt til, så der er plads til dem der ellers aldrig får meldt sig. De, der har køkkentjansen, kigger ind i kirken og tæller kirkegængerne under første salme, så når de sikkert at smøre et par ekstra madder, inden de sultne kommer springende.

Senest opdateret (Tirsdag, 30 September 2008 17:07)

Copyright © 2009 Diakoniens Dag. Alle rettigheder reserveret.
[Joomla!](#) er fri software udgivet under [GNU/GPL licens](#).